

POSSIBLE INTERES DE LES CARRETERES PER AUGMENTAR EL NOMBRE DE RECUPERACIONS D'OCELLS ANELLATS

Joan Estrada

Maresme 159; 5è 1a.

08020 Barcelona

ABSTRACT

FINDING DEAD RINGED BIRDS ON ROADS: A WAY TO GET RECOVERIES.

The search of dead birds on roads has proved to be quite rewarding as far as ringing recoveries are concerned. Local roads seem to be the best ones and cycling turned out to be a very adequate method for this purpose. It is considered alarming the high proportion of dead owls found.

Aprofitant uns desplaçaments, que per diferents motius s'han realitzat en bicicleta, seguint tot tipus de carreteres i camins que transcorren per entre els conreus de reg del sud de la comarca de la Noguera a Lleida, s'han recollit i identificat tots els ocells qu s'han anat trobant atropellats. D'aquells que ha estat possible, s'han guardat plomes, potes, cranis o ales, que han estat utilitzats com a material de comparació enfront de restes trobats a les mateixes carreteres, en egagròpiles, etc... Aquest material, també ha estat utilitzat com a material didàctic per explicar a nens de les escoles els hàbits de cada una de les espècies segons les característiques dels diferents becs, potes o ales.

L'experiència de la recollida dels ocells atropellats ha resultat força positiva, ja que per exemple, en trajectes de fins a 50 km. que, amb l'ajut d'una bicicleta i tota la calma del món, es realitzen en menys de 5 hores, per una freqüència de pas de 15 dies i en temps de migració, sovint han estat recollits més de 100 ocells per trajecte. Un rendiment tan elevat, sembla impensable per a una sola persona amb els sistemes de captura convencionals. Per un altre costat la recollecció de cadàvers permet sexar algunes espècies difícils, o bé mirar edats segons el grau d'ossificació cranial.

Els coneixements adquirits permeten aventurar que el recorregut més interessant és el que va per carreteres de tipus local i/o comarcal, ja que el nombre de troballes és relativament elevat, essent normalment la quantitat de Passer domesticus menor que no pas la de NO Passer domesticus. En carreteres d'aquest tipus, entre els anys 1.982-85, s'han realitzat 2 recuperacions d'Hirundo rustica anellades a França, i 1 d'Erithacus rubecula anellat a la URSS. En camins de terra només s'han recuperat 1 Motacilla alba anellada a Suècia, no havent-se produït cap recuperació en carreteres de tipus nacional. Totes les recuperacions han estat d'ocells estrangers, ja que, fins al moment actual, l'anellament a l'esmentada zona es podria considerar inexistent.

L'avantatge de les carreteres de tipus local i comarcal sembla radicar en què en no estar constantment transitades permeten que se sedimentin ocells a les rodalies. Les carreteres de tipus nacional, donat l'elevat trànsit, només són freqüentades per Passer domesticus, pel que la majoria d'ocells atropellats seran de l'esmentada espècie. Els camins de terra no semblen ser recomanables ja que la reduïda circulació i la lenta velocitat d'aquesta, fa que els ocells atropellats siguin molt pocs.

La bicicleta s'ha mostrat com un mitjà de prospecció ideal, ja que permet controlar un elevat nombre de Kms. sense un excessiu desgast físic. Presenta al seu favor una velocitat moderada, una excel·lent visibilitat i una fàcil maniobrabilitat, que permeten un bon seguiment visual de la carretera. Algun recorregut, de fins a 8 Kms., realitzat caminant, no ha posat de manifest cap variació substancial en el nombre de troballes.

En àrees d'anellament intensiu, o a les que freqüentment s'hi realitzin taxiats seria molt interessant realitzar estudis entorn a la incidència que té el tràfic rodat sobre la mortalitat i decreixement de determinades poblacions. Espècies molt abundants, a la regió, com Sturnus vulgaris, no han aparegut en cap ocasió atropellades. Per contra, espècies d'ample distribució, però de nombre reduït, com els rapinyaires nocturns han estat trobats en quantitats alarmants, fins a 7 Athene noctua en 1 dia de prospecció per

un trajecte de 14 Km., o 3 Tyto alba en 150 m de carretera per un període de 15 dies. L'estudi de l'impacte real de la circulació sobre determinades espècies, permetria la utilització d'un material que normalment queda desaprofitat a les carreteres, i que pot ser de gran interès tant per augmentar el nombre de recuperacions d'ocells anellats, com per a la realització d'estudis de fenologia i morfologia que complementin els treballs d'aneïllament.

TAULA DE LES ESPÈCIES TROBADES ATROPELLADES A L'ÀREA D'ESTUDI I FREQUÈNCIA DE LES TROBALLES DURANT EL PERÍODE FAVORABLE PER A CADA ESPÈCIE, AMB INDEPENDÈNCIA DE LA SEVA ABUNDÀNCIA.

0 Molt rar

* Rar

□ Corrent

◇ Molt corrent

Coturnix coturnix *

Gallinula chloropus 0

Vanellus vanellus 0

Charadrius dubius 0

Otus scops *

Athene noctua ◇

Tyto alba □

Caprimulgus europaeus □

Apus apus *

Upupa epops *

Ficus viridis 0

Calandrella cinerea 0

<i>Galerida cristata</i> *	<i>Riparia riparia</i> 0
<i>Hirundo rustica</i> ◇	<i>Delichon urbica</i> *
<i>Motacilla flava</i> *	<i>Motacilla alba</i> 0
<i>Lanius senator</i> *	<i>Lanius excubitor</i> 0
<i>Troglodytes troglodytes</i> 0	<i>Cettia cetti</i> *
<i>Cisticola juncidis</i> *	<i>Acrocephalus scirpaceus</i> □
<i>Acrocephalus arundinaceus</i> 0	<i>Sylvia atricapilla</i> *
<i>Sylvia comunis</i> *	<i>Sylvia melanocephala</i> 0
<i>Phylloscopus collybita</i> □	<i>Phylloscopus trochilus</i> *
<i>Ficedula hypoleuca</i> *	<i>Muscicapa striata</i> 0
<i>Oenanthe oenanthe</i> 0	<i>Saxicola rubetra</i> □
<i>Phoenicurus phoenicurus</i> 0	<i>Erithacus rubecula</i> □
<i>Turdus merula</i> *	<i>Turdus viscivorus</i> □
<i>Turdus philomelos</i> 0	<i>Passer domesticus</i> ◇
<i>Passer montanus</i> □	<i>Fringilla coelebs</i> *
<i>Serinus serinus</i> *	<i>Carduelis chloris</i> □
<i>Carduelis carduelis</i> *	<i>Carduelis cannabina</i> 0
<i>Miliaria calandra</i> *	

AGRAIMENTS

Vull expressar el meu agraïment a Isabel Martínez que ha tingut la paciència de llegir i criticar l'original.

